

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 11 lipca 2013 roku powódka (...)z siedzibą w K.wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądzenie od pozwanej (...)z siedzibą w Ł.kwoty 317 812,29 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 303 369,66 złotych od dnia 13 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty i od kwoty 14 442,63 złotych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, iż w ramach kontraktu realizowanego na przestrzeni 2012 roku dokonała zabudowy kilkunastu pojazdów na rzecz pozwanej, które pozwana rozliczyła jedynie częściowo. Pozwana nie zapłaciła sześciu faktur wystawionych w dniu 21 listopada 2012 roku na łączną kwotę 303 369,66 złotych. Powódka wezwała pozwaną do zapłaty należności, ale wezwanie pozostało bez odpowiedzi. Jednocześnie żądaniem pozwu powódka objęła także skapitalizowane odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie należności wynikających z pozostałych faktur VAT, szczegółowo wymienionych w nocie odsetkowej w wysokości 14 442,63 złotych.

(pozew, k. 2-4)

W dniu 13 sierpnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniając w całości roszczenie powodowej spółki.

(nakaz zapłaty, k. 43)

Od powyższego orzeczenia pozwana złożyła sprzeciw, zaskarżając wydany nakaz zapłaty w całości i wnosząc o oddalenie powództwa, a także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Jednocześnie podniosła zarzut niewłaściwości miejscowej i wniosła o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie.

Pozwana zakwestionowała dochodzone przez powódkę roszczenie o zapłatę kwoty 303 369,66 złotych, tak co do zasady jak i wysokości, uznając, iż załączone do pozwu faktury VAT nie potwierdzają faktu nawiązania współpracy, jak również wykonania przez powódkę zobowiązania w sposób poprawny. Podobnie zakwestionowała roszczenie w zakresie skapitalizowanych odsetek, podnosząc, iż powódka w żaden sposób nie wykazała, iż pozwana faktycznie uiściła należności wynikające z faktur wskazanych w nocie odsetkowej po upływie terminu ich płatności.

(zarzuty, k. 49-54)

W dniu 29 sierpnia 2013 roku pełnomocnik powódki złożył odpowiedź na sprzeciw, w której podtrzymał w całości dotychczasowe stanowisko. Odpierając zarzuty pozwanej podkreślił, iż zarówno faktury wystawione przez powódkę dla pozwanej oraz protokoły przekazania pojazdów, jak i faktury wystawione przez pozwaną dla firmy leasingowej zawierają w swej treści numery nadwozi poszczególnych pojazdów, co pozwala zidentyfikować całą transakcję oraz poszczególne jej etapy.

(pismo powódki, k. 70-77)

Na rozprawie w dniu 11 lutego 2013 roku pełnomocnik powoda cofnął wniosek o przesłuchanie stron.

(protokół, k. 241)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Strony prowadzą działalność gospodarczą, przy czym powódka w zakresie m in. produkcji nadwozi do pojazdów silnikowych, zaś pozwana w zakresie m. in. sprzedaży hurtowej i detalicznej samochodów osobowych i furgonetek

oraz pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (odpis z KRS powódki, k. 25-33, odpis z KRS pozwanej, k. 34-41).

Pozwana jest dealerem samochodów marki P.((...))

Jesienią 2012 roku pozwana dostarczyła powódce 31 sztuk samochodów bazowych marki P. (...), które na zlecenie klienta – firmy (...), powódka miała zabudować jako bankowozy typu C. Z uwagi, iż finansowanie zakupu tego rodzaju pojazdów odbywać się miało poprzez leasing, a także wobec wymagań stawianych przez firmę leasingową w zakresie dokumentów sprzedaży, strony wraz z klientem ustalili, że pozwana jako sprzedawca wystawi faktury sprzedażowe na samochód specjalny (bankowóz typu C) obejmujące zarówno cenę za samochód bazowy (P. (...)) jak i wynagrodzenie za wykonanie zabudowy tegoż samochodu przez powódkę, jednocześnie pozostawiając rozliczenie za wykonane przez powódkę zabudowy pojazdów, pozwanej (zeznanie świadka P. Ś., e-protokół z dnia 11 lutego 2014 roku, 00:51:03 i nast., k. 241).

W związku z wykonaniem zabudowy przekazanych przez pozwaną 31 sztuk samochodów bazowych marki P. (...), powódka wystawiła pozwanej 31 faktur VAT, z czego pozwana zapłaciła 25 faktur, w tym w terminie jedynie 13 faktur (pismo procesowe powódki, k. 72).

Do zapłaty pozostały należności wynikające z następujących faktur VAT:

- 1) nr 036/11/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku na kwotę 50 561,61 złotych z terminem płatności do dnia 12 grudnia 2012 roku (k. 9),
- 2) nr 037/11/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku na kwotę 50 561,61 złotych z terminem płatności do dnia 12 grudnia 2012 roku (k. 10),
- 3) nr 038/11/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku na kwotę 50 561,61 złotych z terminem płatności do dnia 12 grudnia 2012 roku (k. 11),
- 4) nr 039/11/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku na kwotę 50 561,61 złotych z terminem płatności do dnia 12 grudnia 2012 roku (k. 12),
- 5) nr 040/11/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku na kwotę 50 561,61 złotych z terminem płatności do dnia 12 grudnia 2012 roku (k. 13),
- 6) nr 041/11/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku na kwotę 50 561,61 złotych z terminem płatności do dnia 12 grudnia 2012 roku (k. 14).

Wystawienie faktur przez powódkę na rzecz pozwanej za wykonane zabudowy, a w konsekwencji wystawienie faktur przez pozwaną na rzecz firmy leasingowej, finansującej zakup przez S. (...) sztuk pojazdów (bankowozów typu C) następowało przed wydaniem pozwanej pojazdów, z uwagi na potrzebę ich wcześniejszej rejestracji, by w dniu odbioru pojazdów możliwy był ich samodzielny odjazd, tzw. odjazd „na kołach” (faktury VAT, k. 179-184, zeznanie świadka A. G., e-protokół z dnia 11 lutego 2014 roku, 00:39:38 i nast., k. 240).

Faktury wystawione przez powódkę zostały dostarczone pozwanej albo bezpośrednio przez pracownika powódki albo kurierem na nazwisko dyrektora handlowego pozwanej – R. O. (zeznanie świadka P. Ś., e-protokół z dnia 11 lutego 2014 roku, 00:51:03 i nast., k. 241).

Firma leasingowa zapłaciła pozwanej za 31 sztuk pojazdów specjalnych (bankowozów typu C) w dniu 21 listopada 2012 roku (dowód zapłaty, k. 185).

Pojazdy wyszczególnione w fakturach VAT: nr 036/11/2012, nr 037/11/2012, nr 038/11/2012, nr 039/11/2012, nr 040/11/2012 i nr 041/11/2012 zostały odebrane od powódki przez pracownika pozwanej bez zastrzeżeń w dniu 19 grudnia 2012 roku (protokoły przekazania, k. 136-141, zeznanie świadka P. S., e-protokół z dnia 11 lutego 2014 roku,

01:02:16 i nast., k. 241). Pojazdy te w dniu odbioru były zarejestrowane (k. 179-184). W dniu 19 grudnia 2012 roku pozwana odebrała również pojazd specjalny o nr fabrycznym (...) (k. 135), za zabudowę którego pozwana zapłaciła przelewem w dniu 26 kwietnia 2013 roku (faktura VAT nr 035/11/2012, k. 134, potwierdzenie zapłaty, k. 24).

Pismem z dnia 25 marca 2013 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 505 616,10 złotych, na którą złożyły się należności wynikające z faktur nr 030-031/11/2012 oraz 034-041/11/2012 w terminie 21 dni od dnia otrzymania wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego (ostateczne wezwanie przedsądowe wraz z dowodem nadania, k. 15).

Należności objęte niniejszym pozwem nie zostały przez pozwaną zapłacone.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił opierając się na powołanych dowodach z dokumentów oraz zeznaniach świadków, które są jasne, spójne i korespondują ze sobą. Ponadto są pozbawione wewnętrznych sprzeczności, wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają. Znajdują także potwierdzenie w przedłożonych w toku procesu dokumentach. Co istotne ani ważność ani wysokość dochodzonego roszczenia nie zostały w skuteczny sposób zakwestionowane przez pozwaną. Pozwana pomimo złożenia sprzeciwu od wydanego przez Sąd Okręgowy nakazu zapłaty nie przedstawiła jakiegokolwiek dowodu, który podważałby wersję przedstawioną przez powódkę.

Ponadto Sąd uznał, że okoliczności sprawy wykazały potrzebę powołania wnioskowanych przez powódkę nowych dowodów dopiero w wyniku zajętego stanowiska przez pozwaną w sporze. Pozwana bez wątplenia pozostająca z powódką we współpracy nie kwestionowała, ani zasadności należności obciążających ją doręczonymi jej fakturami VAT, ani faktu wykonania przez powódkę zabudowy pojazdów, objętych spornymi fakturami. Dlatego takie stanowisko uprawniało powódkę do powołania dowodów później, w wyniku zaistniałej potrzeby. Zasada koncentracji materiału dowodowego, nie wymaga od stron konieczności przewidywania wszelkich możliwych posunięć przeciwnika. Dlatego stanowisko pozwanej w świetle dotychczasowych relacji stron mogło stanowić usprawiedliwione zaskoczenie u powódki i konieczność powołania odpowiednich do niego dowodów dla wykazania w pełni roszczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie należy odnieść się do podnoszonego przez pozwaną zarzutu błędnego określenia właściwości miejscowej tut. Sądu.

Zauważyć należy, iż wytaczając powództwo powódka powołała się na art. 34 k.p.c. w zw. z art. 454 k.c. (pozew, k. 3). Stosownie do treści art. 34 k.p.c. miejsce wykonania umowy określa się według założeń prawa materialnego (art. 454 k.c.). Określone w art. 454 § 2 k.c. miejsce spełnienia świadczenia należy rozumieć w ten sposób, że świadczenie pieniężne powinno być spełnione w zasadzie w miejscu zamieszkania lub siedzibie (siedzibie przedsiębiorstwa) wierzyciela. O uzgodnieniu przez strony zapłaty na wskazany przez wierzyciela rachunek może być mowa dopiero z chwilą podjęcia przez dłużnika działań świadczących o zastosowaniu się do tego wskazania. Jeżeli dłużnik nie zastosuje się do żądania zapłaty na wskazany przez wierzyciela rachunek, nie ma podstaw do uznania, że miejscem spełnienia świadczenia jest siedziba banku prowadzącego ten rachunek (por. uchwała SN z dnia 14 lutego 2002 roku, III CZP 81/01, Lex nr 50462). Za miejsce spełnienia świadczenia należy w taki wypadku uważać siedzibę przedsiębiorstwa wierzyciela, która znajduje się w K., co uzasadnia właściwość miejscową Sądu Okręgowego w Łodzi.

Przechodząc do meritum sporu nie sposób nie uznać, że strony związane były umową o dzieło regulowaną przepisami art. 627 i nast. k.c., mocą której powódka jako przyjmująca zamówienie zobowiązała się do wykonania zabudów specjalnych (bankowozów typu C) na bazie samochodów sprzedawanych przez pozwaną, marki P. (...), a pozwana jako zamawiająca zobowiązała się do zapłaty wynagrodzenia. Powyższe wynikało z uzgodnień zawartych pomiędzy powódką, pozwaną a klientem końcowym – firmą (...), finansującym zakup 31 sztuk pojazdów specjalnych poprzez leasing. W ramach tego porozumienia powódka wykonała na zlecenie firmy (...) zabudowy 31 aut według określonej przez firmę (...) specyfikacji. Jednakże mając na uwadze formę finansowania zakupu rzeczonych pojazdów powódka wystawiła faktury za wykonane dzieło na rzecz pozwanej, która w ramach sprzedaży pojazdów specjalnych (bankowóz

typu C) wystawiła na rzecz firmy leasingowej faktury VAT za każdy pojazd, obejmujące także wynagrodzenie za dokonaną przez powódkę zabudowę. Tym samym w ramach zapłaty ceny za sprzedane pojazdy pozwana otrzymać miała również wynagrodzenie za wykonane przez powódkę dzieło. Podstawę rozliczeń pomiędzy powódką a pozwaną stanowiła wystawiana przez powódkę każdorazowo po wykonaniu dzieła faktura VAT, z terminem płatności zakreślonym na fakturze.

Wskazać należy, iż powódka w niniejszym postępowaniu udowodniła istnienie, wysokość a także terminy wymagalności dochodzonych roszczeń załączonymi do pozwu fakturami VAT.

Faktury te spełniają wymogi wskazane w § 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 marca 2011 roku w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz.U.2011.68.360). W przepisie tym zostały wymienione enumeratywnie elementy jakie powinna zawierać faktura stwierdzająca dokonanie sprzedaży. Nie ma wśród elementów obligatoryjnych podpisów na fakturze. Wynika to zarówno z komentowanego rozporządzenia, jak i art. 229 dyrektywy 2006/112, zgodnie z którym państwa członkowskie nie wymagają podpisywania faktur. To, że załączone do pozwu faktury nie zostały podpisane przez pozwaną (podniesione na rozprawie w dniu 11 lutego 2014 roku przez pełnomocnika pozwanej) nie ma znaczenia dla przyjęcia, że stanowią one dowód istnienia wysokości a także terminów wymagalności dochodzonych roszczeń z tytułu zawartej między stronami umowy.

W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje – zgodnie z potrzebami obrotu – zapatrywanie, iż faktura VAT może spełniać szereg funkcji, które wykraczają poza kwestie podatkowe (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 10 lipca 2008r., III CZP 62/08). W orzecznictwie uznano fakturę zawierającą stosowną wzmiankę za pełniącą rolę wezwania do zapłaty w rozumieniu art. 455 k.c. (por. uchwała SN z dnia 19 maja 1992r., III CZP 56/92, OSNCP 1992 nr 12, poz. 219 czy wyrok SN z dnia 23 października 2001r., I CKN 323/99, Legalis) czy też pokwitowanie (por. wyrok SN z dnia 7 października 2003r., IV CK 57/02, Legalis). Faktura stanowi "stwierdzenie wierzytelności pismem" w rozumieniu art. 514 k.c. (por. uchwała SN z dnia 6 lipca 2005r. III CZP 40/05, OSNC 2006 nr 5, poz. 84), zaś jej treść może także w istotnym zakresie współkształtować (czy wręcz określać) treść umowy, na podstawie której jest wystawiana lub dowód której stanowi. W szczególności w ten sposób można wyznaczyć sposób lub termin spełnienia świadczenia (por. wyrok SN z dnia 19 stycznia 1999r., II CKN 153/98, Legalis). Zdaniem Sądu Najwyższego nawet przyjęcie faktury, zależnie od kontekstu sytuacyjnego oraz zawartych w niej elementów (różnych dodatkowych klauzul) można poczytać stronie nie tylko za oświadczenie wiedzy ale także woli (por. Uchwała SN - Izba Cywilna z 10 lipca 2008r, III CZP 62/08).

Mając na uwadze powyższe rozważania wskazać należy, że przyjęcie przez pozwaną załączonych do pozwu faktur VAT dowodzi, że strony łączyła umowa o dzieło, a pozwana zobowiązana jest do zapłaty wynagrodzenia w wysokości i terminach określonych w tych fakturach.

Z zarzutem pozwanej sformułowanym w sprzeciwie od nakazu zapłaty ścisły związek ma problematyka ciężaru dowodzenia w procesie cywilnym. Zagadnienie na kim w razie sporu między stronami stosunku prawnego - spoczywa obowiązek udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jest zaliczanie tradycyjnie do problematyki prawa materialnego. Ogólną regułą stwarza tu art. 6 k.c. i jako podstawowy przepis w tym zakresie, stosowany w postępowaniu sądowym, pozostaje w ścisłym związku i tłumaczony jest w powiązaniu z przepisami kodeksu postępowania cywilnego normującego reguły dowodzenia. W procesie cywilnym na stronach spoczywa bowiem obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Ogólne zasady regulujące ciężar udowodnienia faktu uzasadniają przyjęcie, że na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie wobec pozwanego, a na pozwanym udowodnienia okoliczności pozwalających mu na uwolnienie się od odpowiedzialności (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 stycznia 2012r., I ACA 1489/11, Lex 1236067). Ciężar dowodu charakteryzują zatem dwa aspekty a mianowicie podmiotowy, która ze stron w postępowaniu ma przeprowadzić dowód i przedmiotowy, co należy udowodnić dla poparcia powołanych w procesie twierdzeń.

W niniejszej sprawie powódka dochodziła wynagrodzenia za wykonane zabudowy specjalne na pojazdach należących do pozwanej, na zlecenie klienta. Na poparcie dochodzonych należności dołączyła do pozwu dokumenty w postaci faktur i protokołów przekazania pojazdów po dokonanej zabudowie. Dodatkowo zeznaniami świadków strona powodowa potwierdziła współpracę stron, zasady tej współpracy i wzajemnych rozliczeń, wydanie pozwanej zabudowanych pojazdów, objętych fakturami załączonymi do pozwu, doręczenie pozwanej faktur za wykonane zabudowy oraz brak rozliczenia pozwanej z powódką pomimo rozliczenia się firmy leasingowej z pozwaną. Wskazać należy, iż doręczenie faktury umożliwia dłużnikowi podjęcie czynności mających na celu sprawdzenie, czy świadczenie jest zasadne tak co do zasady, jak i wysokości. Skoro pozwana nie zakwestionowała doręczenia poszczególnych faktur uznać należy, iż nie zakwestionowała wynikających z nich należności. O wiarygodności twierdzeń strony powodowej co do braku zapłaty wynagrodzenia za wykonane dzieło objęte załączonymi do pozwu fakturami świadczy także okoliczność powołania się przez pełnomocnika pozwanej na rozprawie w dniu 11 lutego 2014 roku na przejściowe problemy finansowe pozwanej, podniesiona przy okazji rozważania możliwości ugodowego zakończenia sporu (stanowisko pełnomocnika pozwanej, e-protokół z dnia 11 lutego 2014 roku, 00:05:48 i nast., k. 239). Jednocześnie o wysokości zadłużenia strony rozmawiały za pośrednictwem poczty elektronicznej (wiadomości e-mailowe, 186-190).

Tym samym powódka wykazała wykonanie swojego świadczenia niepieniężnego na rzecz pozwanej. A także zasadność roszczenia w zakresie kwoty 303 369,66 złotych.

Pozwana nie sprostала natomiast obowiązkowi udowodnienia podniesionych w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzutów.

Oprócz głośownych twierdzeń pozwana, nie przedstawiła żadnych przekonujących dowodów, które potwierdzałyby okoliczność nieistnienia stosunku prawnego łączącego strony, niewykonania przez powódkę zobowiązania w sposób poprawny bądź dochodzenia przez powódkę należności w niewłaściwej wysokości.

Podnoszony przez pozwaną zarzut braku podstaw roszczenia wynikającego z noty odsetkowej z dnia 9 lipca 2013 roku nie znajduje uzasadnienia. Zauważyć należy, iż w nocie tej powódka wskazała dokładnie numery faktur, daty i kwoty, od jakich naliczane zostały odsetki, a także dzień zapłaty poszczególnych kwot, których suma po skapitalizowaniu na dzień 9 lipca 2013 roku wyniosła 14 442,63 złotych, a jednocześnie dokonane wyliczenia potwierdziła załączonymi fakturami VAT (do odpowiedzi na sprzeciw) i dowodami wpłaty kwot, objętych tymi fakturami (do pozwu).

Ostatecznie na rzecz powódki zasądzono więc 317 812,29 złotych, w tym 303 369,66 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 13 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty i 14 442,63 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 11 lipca 2013 roku do dnia zapłaty. Odsetki od dnia 11 lipca 2013 roku od kwoty 14 442,63 złotych zasądzono na podstawie art. 482 § 1 k.c. O odsetkach od kwoty 303 369,66 złotych orzeczono na podstawie art. 481 k.c.

W przedmiocie zasądzonych kosztów procesu Sąd Okręgowy rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty procesu powódki złożyła się opłata sądowa od pozwu w postępowaniu upominawczym w kwocie 15 891 złotych, koszty zastępstwa procesowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 7 200 złotych (por. § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez z urzędu (Dz.U Nr 461 z 2013 r.)) oraz 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Jednocześnie w oparciu o art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano pobrać od pozwanej jako strony przegrywającej kwotę 100,00 złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu świadka na rozprawę w dniu 11 lutego 2014 roku, sfinansowanego tymczasowo przez Skarb Państwa.

(...)

___marca 2014 r.